

förelägganden föra diarium. I lösen för hvarje föreläggande uppbäre han 50 öre.“

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles vördsamt.

Stockholm den 29 Januari 1870.

I denna motion förenar sig

P. Sahlström.

Olof Olsson
i Mosstakan.

N:o 196.

Af Herr A. Andersson från Wermlands län: Innefattande förslag att gäld till mindre belopp än tio riksdaler riksmünt icke må genom laga åtgärd hos gäldenären uttagas.

I närvarande tidpunkt då omarbetandet af våra kreditlagar blifvit en lifsfråga, anser jag att hvarje representant, som ömmar för den fattige gäldenärens bästa, bör, så vidt på honom ankommer, söka bidraga till afskaffandet af missbruk i kreditväg, hvilka för en stor del af allmogen visat sig vara olycksbringande. Något hvar torde ha kännedom om det lättsinne, med hvilket svenskar i allmänhet skuldsätta sig och begagna den så kallade konsumtionskredit. Genom borttagandet af handelsboks vitsord emot gäldenärer, som icke äro köpmän, hafva statsmakterna visat sin håg att inskränka denna konsumtionskredit; men medlet gör ingalunda tillfyllest; ty, så länge fordringsegare tillåtes att lagligen utkräfva huru obetydlig summa som helst, skall konsumtionskrediten i sin mest förstörande skepnad existera, isynnerhet på landsbygden.

I det län, hvilket jag har äran att representera, hafva ungefärligen femtontusen utsökningsmål årligen under sednaste tider blifvit vid landshöfdingeembetet anhängiggjorde, och ett högst betydligt antal dylika mål hafva likaledes blifvit till häradsrätter och stadsdomstolarne instämde. Af hela denna massa lagsökningar kan man med visshet antaga, att gäldenärerens skuld icke uppgått, vid hvarje särskildt kraf, till 10 R:dr R:mt; många lagsökningar hafva

anstalts för en fordran å blott några ören. Landthandlare och auktionsförrättare äro isynnerhet de personer, hvilka anställt lagsökningar i massa, utan afseende på det ringa i fordringsbeloppen.

Konungens Befallningshafvande i Wermland tillägger vanligen fordringsägaren såsom expensersättning åtta R:dr R:mt vid hvarje utslag. Då härtill kommer exekutionsarvode och resekostnader, så går expensräkningen snart upp till 20 å 30 R:dr; och då kunde i verkligheten gäldenärens skuld, för hvilken lagsökningen blifvit anställd, icke uppgå till 30 å 50 öre, eller måhända 1 eller 2 R:dr, uppkommen genom en honom af köpmannen påtrugad varuartikel eller ett lättsinnigt auktionsinrop.

Härvid kan visserligen å ena sidan invändas, att en hvar må se sig före och undvika skuldsättning, isynnerhet att, genom frivillig betalning, vid förfallodagen förekomma lagsökningsåtgärden; men å andra sidan är icke detta så lätt att iakttaga, som det kan vid hastigt påseende förefalla den flygtige betraktaren.

Tillåto lagarne icke att en gäld under 10 R:dr finge lagligen utkrävas, så är det klart, att all handel till mindre belopp skedde kontant, till både säljares och köparens välförstådda bästa. Huru ruinerande för gäldenärerne det nuvarande lagsökningsväsendet måste vara, kan inses deraf, att kostnaden för femtontusen skuldfordringsmål, per medium efter 10 R:dr i expenser för hvarje, uppgå till etthundrafemtiotusen riksdaler om året, och som blifver en oerhörd extra beskattning på provinsens gäldbundna innebyggare, isynnerhet i den händelse verkliga gälden icke uppgår till ens tiondedelen af lagsökningskostnaden.

De allmänt bekanta, oerhörda extra inkomster landssekreteraren i Wermlands län isynnerhet under sednare nödåren åtnjutit; de rika inkomster, kommissionärerne för lagsökningar äfvensom exekutörerne i allmänhet vetat att göra sig på nödställda gäldenärers bekostnad och ruin, tala högt för behovet att, så vidt möjligt, sätta någon gräns för detta öfverdrifna, till en industri urartade lagsökningsväsende för ringa skuldbelopp, hvadan jag vågar ödmjukligen föreslå, att Riksdagen måtte besluta:

“att gäld, uppkommen genom lån af penningar eller borgade varor och effekter till mindre belopp än tio riksdaler
“riksmynt ej får hos gäldenären genom laga åtgärd uttagas.“

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 17 Januari 1870.

A. Andersson,
från Wermland.